

ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

Всеукраїнський тижневик • виходить з 1954 р.

43 (2940) • 27 жовтня 2010 р.

НА ВИБОРИ ТРЕБА ЙТИ!

Звідусіль долинають обурливі повідомлення про грубі порушення не тільки виборчого, але будь-якого іншого законодавства, які заохочуються центральною владою. Усім «відомо» про «планові показники» результатів майбутнього голосування, що були доведені до всіх місцевих адміністрацій — внаслідок скасування так званої політреформи вони втратили рештки самостійності і перетворилися у придатки контрольованих Партією регіонів

центральної влади. Пишуть про різноманітні можливості для грубих порушень, які закладені у теперішній закон про місцеві вибори, найприкрішим із яких є самостійне друкування бюлетенів кожною територіальною виборчою дільницею. Оскільки в законі не передбачена ні стандартна форма бюлетеню, ні навіть найпростіші елементи захисту від підробок, то в деяких округах, схоже, голосуватимуть бюлетенями, надрукованими на принтерах і ксероксах певних кандидатів. У багатьох регіонах у порушення закону дискримінуються окремі кандидати чи навіть цілі партії.

Однак це не причина опускати руки і наперед погоджуватися із можливими фальсифікаціями та зневаженням демократичних принципів. Потрібно серйозно аналізувати претендентів, йти на вибори та голосувати за тих, хто зможе захищати наші та загальнонаціональні інтереси у місцевих радах та адміністраціях. Хоча б тому, що теперішня влада навіть не приховує своїх намірів розпочати після виборів масовий переділ майна, бізнесу, зокрема провести переділ та привласнення української землі.

Численні депутати, які носять виборцям пакети з «подарунками», імітують ремонти доріг та під'їздів, в разі перемоги обов'язково і багатократному розмірі повернуть собі вартість витраченого на вибори — з кишені тих же виборців.

Зараз є дуже небезпечним поширення зневіри і пропаганда бойкоту виборів. Це помилка хоча б тому, що на цих виборах, окрім скомпрометованих списків партій, є багато кандидатів-мажоритарників, з якими можна спілкуватися і з'ясувати їхні погляди, професійні та організаторські здібності. Тому, попри всі неподобства, на цих виборах існує вибір і є вихід із теперішньої ситуації. І цей вихід є входом у виборчі дільниці.

Ті, хто покладають надії на фальсифікацію, дуже сподіваються на апатію і пасивність неприхильних до них виборців: чим більше їх не прийде на вибори — тим менше голосів дістанеться їх опонентам, тим більше порожніх бюлетенів вони зможуть докинути у виборчі скриньки.

Прийдіть на вибори, скажіть своє «ні» фальсифікаторам, русифікаторам і криміналу.

Володимир МАРТИНЮК

Світовий Конгрес Українців закликає до проведення чесних виборів

31 жовтня 2010 р. в Україні відбудуться вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних і міських голів, що є важливою подією загальнонаціонального масштабу. Це перші вибори, які організовує і проводить нова влада в Україні.

Світовий Конгрес Українців (СКУ) висловлює серйозне занепокоєння щодо перебігу майбутніх виборів до органів місцевого самоврядування в Україні. СКУ поділяє стурбованість української та світової громадськості щодо впливу нинішніх владних структур України на хід виборів, а зокрема щодо змін до Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», які становлять загрозу проведенню місцевих виборів відповідно до міжнародних стандартів. 23 вересня 2010 р. про це заявили у своєму відкритому листі до Президента Віктора Януковича члени Центральної виборчої комісії (ЦВК) та 5 жовтня 2010 р. — активісти партії «Батьківщина», які на знак протесту провели під стінами ЦВК акцію голодування. Зважаючи на необхідність термінового вирішення критичної ситуації, що склалася напередодні проведення місцевих виборів в Україні, 28 вересня 2010 р. вийшло звернення до міжнародних організацій від опозиційних партій. У відозвах зокрема йшлося про те, що для проведення в Україні вільних, справедливих, чесних та демократичних виборів необхідно:

- 1) змінити склад ЦВК із метою забезпечення рівного представництва у цьому органі всіх парламентських політичних партій. Внести зміни у законодавство щодо формування ЦВК із 15 членів, по одному від кожної з 15 парламентських партій;
- 2) передбачити законом, щоб голосування громадян

вдома відбувалося лише за медичною довідкою та щоб голосування за межами дільниці було організоване виїзною групою членів виборчої комісії у складі не менше п'яти осіб, а також, щоб було чітко встановлено: в день голосування кворум на засіданні членів виборчої комісії становить звичайна більшість від їх загальної кількості;

3) переформувати склад територіальних та дільничних виборчих комісій, забезпечивши в них рівне представництво — по одній особі — від усіх парламентських та позапарламентських політичних партій;

4) забезпечити рівне представництво у керівництві територіальних та дільничних виборчих комісій усіх політичних партій, які беруть участь у місцевих виборах, та визначити для них однакові квоти;

5) припинити втручання державних органів у внутрішню діяльність політичних партій. Забезпечити негайну реєстрацію справжніх осередків партії «Батьківщина» у Київській, Львівській та Луганській областях, та в той самий час ліквідувати дублювати печаток та свідоцтво про реєстрацію, що були видані осередкам, невизнаним цією партією.

Керуючись принципом верховенства права, СКУ закликає Президента Віктора Януковича як гаранта Конституції України взяти до уваги викладені застереження та забезпечити проведення вільних, справедливих, чесних та демократичних виборів в Україні.

СКУ також закликає всіх громадян України усвідомити відповідальність за майбутнє своєї держави та, скориставшись невід'ємним правом голосу, висловити особисту позицію у обранні депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних і міських голів, а також всіляко сприяти проведенню виборів згідно з демократичними правовими засадами.

ЗАЯВА об'єднання демократичних сил «За чесні вибори!»

Об'єднання демократичних сил «За чесні вибори!», занепокоєне ходом виборчого процесу у м. Львові, заявляє про початок масових фальсифікацій на виборах і закликає не допустити реалізації сценарію спотворення волевиявлення львів'ян.

15 жовтня 2010 р. Львівська міська виборча комісія на своєму засіданні ухвалила неправомірне рішення про створення дільничних виборчих комісій із чисельними порушеннями виборчого законодавства. ДВК сформовані не прозоро та не пропорційно; не оприлюднені дані про суб'єктів подання членів ДВК; вони налічують лише 18 членів замість 24; комісії очолюють люди без досвіду; до складу комісій включені члени, які не проживають у Львові. Цим рішенням фактично унеможливлена участь у комісіях представників опозиційних політичних сил та подальший контроль за виборчим процесом.

У ніч з 20 на 21 жовтня Львівський окружний адміністративний суд залишив у силі рішення міської виборчої комісії. Таким чином цинічно розпочато та «узаконено» фальсифікацію виборчого процесу. Відповідальність за ці дії покладемо на представників правлячої коаліції — Партію регіонів, Комуністичну партію України, Народну партію та їх сателітів, які мають фактичну більшість у кожній ТВК. Також покладемо відповідальність за це рішення на інші політичні сили, представники яких у Львівській міській виборчій комісії його підтримали. Вимагаємо від цих партій відкликати своїх членів комісії або взяти на себе політичну відповідальність за таку позицію.

З метою протидії фальсифікаціям опозиційні демократичні політичні партії створили об'єднання «За чесні вибори!».

Ми створюємо єдиний координаційний центр для контролю за виборчим процесом. Ми забезпечимо участь наших спостерігачів на всіх дільницях для проведення паралельного підрахунку голосів, замовимо незалежне соціологічне опитування екзит-пол. Наші подальші дії щодо відстоювання чесних виборів будуть узгоджені, жорсткі та у разі потреби радикальні.

Звертаємося до всіх політичних партій національно-демократичного спрямування із закликом координації спільних дій для виступу єдиним фронтом для захисту демократії у Львові. Звертаємося до всіх виборців Львова із закликом не стояти осторонь і захистити своє право на вільне волевиявлення.

Заява звітно-виборної конференції Київської міської організації Всеукраїнського товариства «Меморіал» імені Василя Стуса «Про політичну ситуацію в Україні»

У результаті перемоги на президентських виборах лідера Партії регіонів Віктора Януковича до влади в Україні прийшли сили, які відверто сповідують антиукраїнську політику, керовану Москвою. Встановивши в країні диктатуру однієї партії, вони демонстративно ігнорують демократичний вибір України, нівелюють її економічну та політичну незалежність. Уперше за 19 років Українська держава опинилася перед реальною загрозою її знищення.

Нинішня влада здійснює наступ одночасно в різних напрямках:

— на національну пам'ять українців із метою не дати пізнати свою історію та звільнитися від комплексів національної меншовартості;

— на населення, яке несправедливою соціальною й національною політикою влада намагається переконати, що українці неспроможні збудувати цивілізовану державу й організувати своє національне життя;

— на бізнес — у напрямі знищення малого і середнього патріотичного підприємництва та зосередження великого капіталу в руках космополітичної буржуазії.

Обіцяні українському народу економічні реформи та стрімке зростання добробуту обернулися економічними й територіальними поступками Росії, нечуваними боргами, зростанням цін на житлово-комунальні послуги, продукти харчування, загрозою поглинання російським «Газпромом» української газотранспортної системи та інших прибуткових виробництв.

Лиховісний процес капітуляції, який розпочався підписанням Харківських угод, згодом продемонстрував особливий цинізм у гуманітарній сфері.

Тотальне зросійщення України, яке «регіонали» мають намір законодавчо закріпити ухваленням антиукраїнського закону про мови, спотворення — на догоду Кремлю — історії України, брутальне втручання СБУ у невласливі її діяльності галузі суспільного життя, згорання українських просвітницьких, культурних і націєтворчих програм, переслідування істориків і журналістів, свавілля російських спецслужб в Україні — все це свідчить про відновлення сталінсько-брежнєвських стереотипів, нав'язування ідеологем російського шовінізму та спроби «советизації» України. Новітні погроми українства

відбуваються під супровід расистських заяв ідеологічного рупора чинної влади ксенофоба Дмитра Табачника. Демонструючи фізіологічну відразу до української нації, так званий міністр освіти і науки публічно зневажає наші національні цінності: мову, видатних українців, традиції, історію — все те, за що боролись і вмирали наші великі попередники. Патологічна ненависть Табачника до галичан трансформується у брутальні рефлексії з ознаками виродження особи. Проте навіть ця, очевидна хвороблива притаманність міністра, не спонукає Президента відправити його у відставку.

Національна влада не могла б миритися зі зневагою держави та її народу, колоніальна адміністрація може... Бо тупо виконує вказівки метрополії. Її «фірмовий» стиль роботи — безцеремонність, брутальний цинізм, безкультур'я, прислужництво й запопадливість. Ці специфічні методи особливо проявляються під час «акцій» з викорінення в народі історичної пам'яті та європейськості. Саме тому обурення світової громадськості, зокрема, вчених-істориків викликало переслідування директора Національного му-

зею-меморіалу «Тюрма на Лонцького» Руслана Забілого, яке сигналізує про повернення до сумної і небезпечної практики тоталітарного минулого.

Сьогодні в Україні остракізму піддається кожний, хто ідентифікує себе з українством. Нашу державу намагаються перетворити на територію та зробити частиною РФ. Згаяний час може стати фатальним для України.

Реалії сьогодення в Україні змушують небайдужих людей почати серйозний процес об'єднання в боротьбі за незалежність держави, якій знову загрожує внутрішня небезпека, що підживлюється зовнішніми, зокрема проросійськими силами та їхньою «п'ятою колоною».

Тому мовчання для українця в умовах правління колоніальної адміністрації — це злочин. Нині ми проходимо тест на зрілість і європейськість національно-демократичних сил України. Незалежність і свобода — надто коштовні цивілізаційні цінності для кожного з нас, для України.

Ухвалено звітно-виборною конференцією
Київської міської організації товариства
«Меморіал» 23 жовтня 2010 р.

Фальсифікаціям — ні! Віче «За чесні вибори» у Львові

24 жовтня у центрі Львова політичне віче, яке організували представники 14 партій об'єднання «За чесні вибори», зібрало близько двох тисяч людей. Мета учасників заходу — не допустити фальсифікацій на місцевих виборах.

Ведучий віча Юрій Антоняк наголосив на реальності загрози фальсифікації чинною владою результатів волевиявлення громадян через махінації у сформованих неправовим чином комісіях. «Закон вони писали під себе, але навіть ці рамки виявились для них завузкими», — наголосив він.

«Фальсифікації планують проводити у виборчих комісіях під час підрахунку голосів. Запобігти порушенням можна буде тільки тоді, коли ми всі до одного вийдемо і проголосуємо, — заявив представник КУНу, екс-мер Львова Василь Шпіцер. — Звертаюся до фальсифікаторів: «2004-го вас упіймали за руку — і як наслідок виник Майдан...» На жаль, м'яка «помаранчева влада» не покарала фальсифікаторів, і у них знову засвербіли руки... Якщо таке станеться у Львові, львівська революція буде з іншими барвами, більш густими, це будуть барви Української Повстанської Армії, це будуть барви українських націоналістів».

Занепокоєння, що «вся Україна вже під регіонами», висловив голова Львівської міської організації Республіканської християнської партії Богдан Панкевич.

Натомість народний депутат від «Нашої України» Володимир В'язівський підкреслив необхідність консолідації зусиль у протидії фальсифікаторам та розповів, що через загрозу фальсифікації виборів нашоукраїнці ще у п'ятницю отримали наказ «знайти спільну мову в комісіях з побратимами і захистити кожен голос».

Емоційною була промова депутата Львівської міської ради Юрія Кужелюка, що балотується від «України соборної». За його словами, він хоче перемоги своїй партії, але перемоги чесної. Кужелюк закликав чинити опір «регіонам», КПУ, партії Литвина та «хруням, які співробітничать з ними». Регіони, певен депутат, хочуть «тупо написати результати виборів», до чого свого часу не вдалися навіть представники СДПУ(о). «Списки складу виборчих комісій переходять, бо вони бояться, що буде видно усіх «хрунів», — додав Кужелюк. «У Львові Партія регіонів ніколи не переможе, а їм поставили планку 15-20% і здобуття найвищої посади у місті. Давайте зробимо так, щоб Львів залишився символом опору, бо ганьба нам буде», — підкреслив Юрій Кужелюк.

«Не бійтеся бути українцем, — сказав кандидат у мери від ВО «Свобода» Юрій Михальчишин, — не бійтеся захищати своє, не бійтеся темряви, бо буде світло». Він наголосив, що «Львів не продається, а львів'яни не здаються», і що тепер «асвабідателі» не дочекаються, щоб львів'яни переходили по лісах.

До об'єднання опозиційних сил закликав народний депутат Тарас Стецьків. «Наше завдання — припинити ділитися на партійні квартири, бо так ми Партію регіонів, цю орду, з України не приберемо... І питання не в їхній силі, а в нашій слабкості. Нам потрібна одна сильна українська партія», — сказав Стецьків.

Наша ідейність і відвага — запорука успіху

Науково-ідеологічний центр імені Дмитра Донцова оприлюднив аналітичну заяву з приводу місцевих виборів 2010 року.

«Теперішні суспільно-політичні тенденції в Україні означили кілька загроз і пасток для буття української нації. Відтак майбутні вибори до місцевих рад об'єктивно стають етапним випробуванням на громадянську зрілість для українського народу, а також тестом на імунітет від смертельних політичних «мікробів» (за відомим окресленням Є.Маланюка).

Першою сучасною великою загрозою для нації стала неймовірно агресивна, антидержавницька консолідація... на ґрунті російського шовінізму малоросійського холуйства та советських ідеологічних стереотипів. Це не тільки привело до влади відверто антиукраїнські кола, а й розгорнуло суспільний простір до наростання українофобії, тоталітаризму, криміналу, пропаганди проросійського імперства.

Україна, й без того великою мірою опанована ліберально-космополітичними інформаційними потоками та ослаблена загальним морально-ціннісним хаосом, опинилася перед загрозою ще більшої соціально-правової деструкції, етнічного розколу, громадянської ворожнечі. Та найважливіше, що теперішні владні середовища, перебуваючи під ідеологічно-пропагандивним впливом великодержавницьких кіл Російської Федерації, тобто під впливом переконань цілковитої нетолерантності, зневаги до української нації та її культурно-цивілізаційної ідентичності, обрали шлях асиміляторства і тиску щодо українства в дусі окупаційних — вкрай брутальних, тупих, нігілістичних — дій російської імперської політики царського і советського періодів. Цю негативну тенденцію реалізує насамперед Партія регіонів і всі організації та персонажі, які підтримують її», — переконані автори звернення.

Проаналізувавши політичну ситуацію та причини, які до неї призвели, автори документу приходять до висновку, що «все ж український народ може зробити свій вибір на майбутніх виборах, попри те, що ніхто відверто і чесно не пояснив йому, чому сталися такі важкі поразки, попри те, що в Україні утвердилася антиукраїнська система влади, і попри те, що масово депутатами і керівниками міст і сіл знову хочуть стати ті ж люди, які запрограмували сьогоднішню поразку і роками профанували патріотичну діяльність».

Ми повинні мобілізувати свої зусилля і свідомість,

щоб до владних місць пройшло якомога більше активних українців, насамперед тих, хто підтвердив свою політичну позицію конкретними націоналістичними справами, довів свою націоналістичну ідейність, досягнув реальних результатів у все ще й досі не завершеній національно-визвольній боротьбі і готовий її, цю державотворчу боротьбу, продовжити далі. Бо сьогодні склалася така ситуація, що у псевдоукраїнській державі під загрозою поставлені, як це не парадоксально, самі перспективи збереження української етнічності, української ідентичності, української державності. А без власної національної держави, як переконує історія, не може повноцінно існувати жоден народ», — стверджують аналітики науково-ідеологічного центру.

«Лише наша усвідомлена ідейність, національна революційність, наші твердість, відвага і свободолюбність можуть стати імунітетом проти політичних мікробів — запоруками успіху у системній боротьбі із силами антиукраїнського зла! Лише наш націоналістичний вибір може зупинити подальше падіння нації і держави! Хай же хоч ці вибори стануть «млинком» і «ситом» для «перемелювання» класичних профанаторів та лжепатріотів, для відсіювання ліберально-тупцювальної «полови» вічного імітаторства!»

Українська Інформаційна Служба

СУЧАСНА ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА З РАДЯНСЬКИМИ РУДИМЕНТАМИ

За президентського правління Віктора Януковича і його команди в Україні набирає обертів процес «радянзації» суспільно-політичного життя. За відсутності власної гуманітарної політики «регіонали» крізь пальці дивляться на ініціативи комуністів із відродження елементів радянської доби, які багатьом із них близькі ідеологічно.

Олександр САЛІЖЕНКО

Відсутність реакції на встановлення пам'ятника Сталіну біля офісу обласного осередку КПУ у Запоріжжі була однією з перших ластівок у цьому механізмі. І це, незважаючи на те, що комітет Парламентської асамблеї ОБСЄ з демократії ще рік тому виступив із резолюцією, яка прирівнює сталінізм до нацизму і закликав до міжнародного осуду тоталітарних режимів.

Гуманітарна політика була завжди слабким місцем Партії регіонів — чіткої програми дій не вироблено до цього часу, що яскраво демонструють риторика і дії, наприклад, із мовного питання. І зараз, і раніше політика «регіоналів» визначається лише інтересами бізнесу і великого капіталу. А в гуманітарній сфері біло-блакитні інтенсивно експлуатують елементи і цінності радянської доби, близькі їм ментально. Цим активно користуються комуністи, які вперше з часів здобуття Україною незалежності отримали сприятливі умови для поширення своєї ідеології.

Чітким сигналом зміни ставлення держави до радянського минулого стала заява Віктора Януковича про невизнання Голодомору 1932-1933 років в Україні як акту геноциду українців, яку він оголосив під час засідання ПАРЕ ще навесні 2010 року.

Вперед у минуле

Нова ініціатива комуністів, підтримана «регіоналами», викликала в українському суспільстві таку ж саму реакцію, що й встановлення пам'ятника Сталіну в Запоріжжі.

У законопроекті № 7086, підтриманому в першому читанні, пропонується зробити 7 листопада офіційним вихідним днем в Україні. Автори законопроекту у пояснювальній записці зазначають, що,

за умов виключення іншого святкового дня (2 травня), реалізація цього проекту закону не приведе до збільшення витрат або скорочення доходів бюджету, а також не викличе втрат робочого часу в галузях економіки.

Святкування «жовтневої революції» на державному рівні виглядає досить дивно, адже цей день не відзначається у жодній пострадянській країні. Навіть у Росії, яка є правонаступницею СРСР, 7 листопада вважається звичайним робочим днем. Натомість українські комуністи-парламентарі вважають, що «події 1917 року заклали основи незалежності України, її економічного, соціального і духовного розвитку. Як наслідок, Україна у 1945 році стала однією з країн — засновників Організації Об'єднаних Націй», як сказано у пояснювальній записці до законопроекту комуністів.

Хоча який саме стосунок події 1917 року мають до незалежності України, розвитку духовності та вступу до ООН, у документі не зазначено.

На думку представників патріотичних організацій, істориків та політологів, подібні ініціативи з боку депутатів від КПУ та ПР — це типова маніпуляція електоратом для того, щоб утримати власний політичний рейтинг.

«Для теперішньої влади є тенденційним використання максимальної кількості радянської символіки у гуманітарній політиці, які зближують її із Росією. Це (законопроект № 7086 — Авт.) елемент, яким влада планує спекулювати напередодні виборів. Але, я думаю, що у «регіоналів» вистачить здорового глузду і вони не підтримають його у другому читанні», — зазначив у коментарі науковий директор Школи політичної аналітики, професор НАУКМА Олександр Гарань.

Водночас експерти зазначають, що подібні пропозиції є актом необдуманого

цинізму, адже в листопаді українці також вшановують День пам'яті жертв Голодомору, який відзначається у четверту суботу місяця. Таким чином, святкування на державному рівні приходить до влади більшовиків, які були організаторами і виконавцями смертей мільйонів українців, є актом схвалення їхньої кривавої політики.

«Важко було би придумати більш абсурдну пропозицію, але чого не зробиш заради лізозорних надій підтримати рейтинг, що падають. Весь світ, зрештою і Україна, засудили злочини тоталітарного комуністичного режиму, і ось тепер Янукович, Азаров і Литвин 7 листопада будуть дякувати лєнінцям за «визволення трудящих», за «фабрики — робочим, землю — селянам і мир — народам», а через кілька тижнів складати вінки до Меморіалу жертвам Голодомору? «Регіонали» — «власники заводів, газет, парохідів» — відзначають «Великий Жовтень»? І то за державні кошти. Чи є межа цинізму і лукавству?» — обурюється заступник директора Центру національного відродження історик Віктор Рог.

З активістами українських патріотичних організацій також погоджуються й аналітики Головного науково-експертного управління. У їхньому висновку щодо законопроекту сказано, що відомство не вбачає достатніх підстав для відновлення на офіційному рівні 7 листопада як святкового дня. Адже внаслідок цих подій утворилась держава, яка в 1991 році припинила своє існування.

Експерти управління також зазначають, що святковим чи неробочим днем на законодавчому рівні може визнаватися лише той день, який справді усвідомлюється і вшановується переважно більшістю громадян як свято. «Що ж стосується 7 листопада, то цей день є святковим лише для тієї частини населення, яка є носієм певної ідеології. Тому встановлення 7 листопада свята на честь Великої Жовтневої соціалістичної революції означало б визнання державою певної ідеології обов'язковою, що суперечило б частинам першої та другої статті 15 Конституції України, за якою суспільне життя в Україні ґрунтується на засадах політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності, і жодна ідеологія не може визнаватися державою як обов'язкова», — йдеться у висновку Головного науково-експертного управління.

логія не може визнаватися державою як обов'язкова», — йдеться у висновку Головного науково-експертного управління.

Ностальгія як мотив

Незважаючи на виданий ще за президентства Віктора Ющенка Указ про ліквідацію символів тоталітарного режиму, в даний час вулиці багатьох українських міст, містечок і сіл далі продовжують прославляти лідерів комуністичної доби. Комісія, яка працювала на виконання цього Указу, підрахувала: про події і діячів комуністичного минулого нагадують вулиці, провулки і проспекти у 7 тисячах 219 населених пунктах України.

На берегах Дніпра далі височіють 2 тисячі 18 пам'ятників Володимиріві Леніну. Нині лише в Дніпропетровську нараховується 25 монументів вождю світового пролетаріату, у Миколаєві — 7, у Сумах — 3, у Черкасах і Чернігові — по два. Окрім цього, в Україні є 70 пам'ятників Карлу Марксу, 36 монументів Фелікса Дзержинського.

Однак завдяки неофіційному карт-бланшу, який надала комуністам нова влада, в Україні набирає обертів зворотній процес. Комуністичні діячі активно намагаються утримати і реставрувати символи колишньої епохи.

Окрім швидкої реставрації пошкодженого пам'ятника Леніна на Бесарабці у Києві, запеклі прихильники ідеології Ілліча не зупиняються відновлювати пошкоджені пам'ятники і в інших регіонах України. Днями за участі лідерів КПУ відбулося урочисте відкриття відновленого пам'ятника Леніна у Запорізькій області, якого перед тим понівечили місцеві патріоти.

Політика потурання ініціативам комуністів, взята на озброєння чинною владою, лише збільшує нестабільність і протистояння у суспільстві. Подібна політика нагадує зведення будинку, де за капіталістичним фасадом приховано рудименти радянського інтер'єру, а мотиви будівельників зумовлені лише ностальгією за комуністичним минулим, адже вони чудово розуміють — справжнього вороття у минуле бути не може. ШП

Чому окупанти України боялися мови і народу?

Протягом ось уже чотирьох століть різні загарбники поневолювали Україну. При цьому всі вони свідомо, цілеспрямовано докладалися до знищення української мови як передумови ліквідації української нації. Різними засобами вони витруювали в українцях національну історичну пам'ять, національну самоідентичність, аби в кінці поглинути українську націю.

Нищення української мови розпочалося уже в перші роки загарбання України Московським царством. Московський Патріархат у 1680-му році заборонив усе українське письменство. У тому ж році на підкореній українській території були знищені церковні книги, надруковані українською мовою, а українцям було заборонено молитися своєю рідною мовою.

Петро Перший в 1709-му і 1720 роках видавав укази про заборону української мови.

У 1740 році російська імператриця Анна Іванівна запровадила російську мову в діловодстві на території України.

Російська імператриця Катерина II, за походженням німкеня, у роки свого правління, видала наказ не допускати викладання у школах українською мовою. У 1862 році в Україну надійшов наказ із Петербургу про закриття недільних шкіл.

Міністр внутрішніх справ Росії Валуєв у 1863 році видав указ, у якому було сказано: «Нікакого малоросійського язика не било, нет і бити не может».

Таємний (Емський) указ царя Олександра II, виданий 1873 року, заборонив ввезення з-за кордону українських книг та українські вистави.

Рік 1888-й знаменитий указом «Про заборону вживання в офіційних установах української мови та хрещення українськими іменами».

Сенат Російської імперії в 1908 році видав указ про те, що освітня робота в Україні шкідлива й небезпечна для Росії.

І, нарешті, в останні роки існування «в'язниці поневолених народів» було заборонено друкувати пресу українською мовою.

Російські можновладці жорстоко карали тих, хто не виконував їхні накази щодо заборони української мови.

Більшовики, виконуючи наказ свого вождя Леніна, який сидів у Кремлі, загарбання України розпочали зі знищення носіїв української мови. На чолі з Муравйовим у лютому 1918 року вони увірвалися до Києва і розстріляли п'ять тисяч осіб, які були в національному одязі та розмовляли українською мовою.

У роки сталінського терору, одночасно з фізичним знищенням носіїв і захисників української мови, проводилося витіснення української мови з усіх галузей суспільно-громадського життя з метою у перспективі перейти до російської одномовності. У наступні часи існування Радянського Союзу впроваджувалась програма прискореної русифікації. У ці роки поряд із репресіями

проти національної інтелігенції проголошувалися такі «теорії», як «добровільна відмова від рідної мови», «українська мова не перспективна», «злиття української мови із великою російською мовою», «російська мова як засіб міжнародного спілкування». Українська мова була витіснена з освіти і науки.

У 1941 році українську землю захопив новий окупант — націонал-соціалістична гітлерівська Німеччина. І цей окупант не залишив без уваги освіту, і, зрозуміло, мову поневоленого народу. З Берліну окупаційній владі надійшов наказ: «Вживання усної та письмової мови не треба обмежувати. Нічого не слід чинити проти найнижчого шкільництва».

І от сьогодні знову Україна окупована ватагою проросійської «п'ятої колонії», яку веде Янукович.

Приходу до влади його спільників сприяли наслідки багаторічної русифікації та геноциду української нації. На значній території України маємо засмічену мову, засмічену національну свідомість і душу, зміни в ментальності нації. Захопивши владу, братки Януковича накидаються на українську мову, бо бояться її. Вони добре розуміють, що українська мова загрожує їхньому бандитському існуванню. І тому вони розробили проект закону про мови, за допомогою якого, якщо він буде ухвалений «тушками» «Верховної Зради», сподіваються витіснити українську мову з України. Авторам цього закону не довелося прити над ним. За них уже добре попрацювали попередні за-

гарбники. Їм залишилося тільки переписати основні положення колишніх царських указів, більшовицьких та нацистських наказів щодо української мови.

Можна зробити декілька висновків.

Незалежно від історичного періоду окупації України, національного походження загарбників, їхнього віросповідання та ідеологічних основ світогляду вони однаково виконували пригноблення української нації, придушення її мови.

Окупанти забороняли українську мову та фізично й духовно знищували національну інтелігенцію — хранителів цієї мови. Так діяв уряд царської Росії.

Ще більш жорстоко розправлялися з українцями російські комуністичні (більшовицькі) та гітлерівські націонал-соціалісти (нацисти). Окупанти намагалися не просто знищити українську інтелігенцію, а прагнули позбавити людей гідності, відчуття національної належності й почуття національної гордості.

Колоніальна політика фізичного знищення та ідеологічного терору зводилась до того, аби знищити духовні скарби, позбавити український народ можливості користуватися її здобутками. А сьогодні новітні окупанти України на чолі з Януковичем роблять спробу використати досвід попередніх окупантів, щоб відібрати в українців їхню рідну мову. Та вони мають знати, що їхні спроби — це бажання жаби досягти розмірів бика.

Микола ТВЕРДОХЛІБ

Роман КРУЦИК: «НА КАЛЕНДАРІ 2010-Й, А НЕ 1970 РІК...»

Роман Круцик, який чимало зробив для відновлення історичної правди, переконаний: нинішній владі не до снаги повернути нас у нещодавнє «світле майбутнє».

Роман Миколайович належить до людей, які ніколи не були байдужими до нашої історії і роблять усе можливе для відновлення історичної правди, яку так старанно, цинічно від нас приховували протягом багатьох десятиліть. Зокрема, за його активної участі наприкінці 1980-х років було здійснено розкопки поховань розстріляних НКВД «ворогів народу» на Івано-Франківщині і з'ясувалося долі багатьох невинно убитих. За сприяння пана Романа знято фільми «Розстріляний ангел», «Визволення по-совітськи», «Солодкий гріх», «Лице Росії», «Людина з небуття», в яких розповідається про репресії проти українського народу, наслідки Голодомору. Сьогодні пан Роман очолює Київську організацію Всеукраїнського товариства «Меморіал» ім. Василя Стуса і є заступником його голови. Під час нещодавньої зустрічі я попросив Романа Круцика прокоментувати останні події, що відбуваються в Україні.

— Як на мене, нічого дивного не відбувається, — каже Круцик. — Хіба ж ми не знали, що донецька команда, дорвавшись до політичного Олімпу, намагатиметься викреслити з української історії ті трагедії, які спіткали наш народ у минулому столітті? Невже так важко було зрозуміти, що всі надбання часів Віктора Ющенка в царині свободи слова, відновлення правди про страхіття, заподіяні більшовиками на українській землі, для них були і досі залишаються кісткою в горлі? Адже вони і не приховували своїх поглядів і намірів. Тому і залишилися без роботи відразу після інавгурації Президента Віктора Януковича керівники Українського інституту національної пам'яті і Галузевого державного архіву СБУ Ігор Юхновський та Володимир В'ятрович, тому СБУ і почала проводити «виховну» роботу з істориками, які досліджують тему Голодомору, політичних репресій, вдаючись навіть до затримань. А чого вартий «візит ввічливості» оперативників до ректора Католицького університету і їхнє намагання схилити його на свій бік?

— До речі, про СБУ. Хорошковський як її керівник заявив, що, як і будь-яка інша спецслужба у світі, наша має займатися не історичними дослідженнями, а «дещо іншими справами»...

— Згоден: інших справ у СБУ вистачає. Та чи займається вона ними належним чином? Маю на увазі протидію іноземним спецслужбам окремих держав, які з

нещодавнього часу почуваються на нашій землі, як риба у воді, боротьбу з корупцією та злочинністю. Утім, повернімося до нашої теми. Невже розсекречення архівів, які й досі зберігають чимало кривавої правди про наше не таке вже й далеке минуле, якимось чином заважає СБУ реалізувати покладені на неї завдання? Якщо так, то нехай пан Хорошковський ініціює передачу їх на баланс якогось іншого міністерства чи відомства. Це аж ніяк не загрожуватиме національній безпеці, оскільки ці архіви нікого не цікавлять. Окрім нас, українців, — українців не за паспортами, а за свідомістю, іншими чеснотами, які не притаманні багатьом із тих, хто дорвався, нарешті, до влади. Кивання на те, що розсекречення архівів підірве основи державності, — порожні й цинічні балачки. Річ в іншому.

— У чому саме, пане Романи?

— Тут, як кажуть, йдеться про велику політику. Скажіть, хто зацікавлений у приховуванні історичної правди? Росія, яка оголосила себе спадкоємицею Радянського Союзу. Привласнивши — до речі, без погодження з державами, що постали на колишньому радянському просторі, — нерухомість СРСР за кордоном, яка оцінюється у трильйони американських доларів, росіяни мають узяти на себе й відповідальність за злочини сталінізму. Бо ж так звана радянська влада прийшла до України не з Марсу чи якоїсь іншої планети, а саме з Росії. На більшовицьких штиках, які топили в крові будь-який спротив українців. Це ж очевидно навіть для людей, які хоч трішки хочуть дивитись правді в очі. Але росіяни не хочуть визнавати очевидних речей. Особливо з приходом до влади Володимира Путіна, а згодом і Дмитра Медведєва. Те, що Росія так категорично налаштована проти відновлення історичної правди в Україні, є нічим іншим, як втручанням у справи суверенної держави. Але наша влада не лише не реагує на це, а й усіляко намагається вислужитися перед «старшим братом».

Ну, а щодо твердження про те, що історія не є справою спецслужб, то скажу так. Приклад того, що це абсолютно не так, нам подає насамперед Росія. Саме її спецслужби, особливо ФСБ, і займаються, як і її попередники ГПУ — НКВД — МГБ — КГБ, переписуванням історії. І не лише переписуванням, а й фальсифікуванням її, перетворюючи крапих синів України, які боролися за її незалежність, на кривавих бандитів. ФСБ Росії давно

стала кремлівським наймитом, що готовий виконати будь-яку забаганку господаря. Прикро, що з деякого часу і нашу спецслужбу намагаються «перепрофілювати»...

— Сьогодні Українським інститутом національної пам'яті керує комуніст Солдатенко. Чи означає це, що незабаром ми знатимемо «правильну» історію? Невже наші діти й онуки вивчатимуть її за підручниками, в яких Голодомору пояснюватимуться неврозгайністю, а масові знищення людей — помилками окремих керівників?

— Після подій, що сталися з приходом до влади команди Віктора Януковича, в суспільстві з'явилися такі передчуття. І вони не випадкові. Та водночас не потрібно панікувати, вважаючи себе приреченими. Адже маємо десятки, сотні тисяч молодих людей, яких важко загнати у стійло, які відчули себе повноцінними громадянами своєї країни і хочуть знати правду. З кожним днем зростає кількість людей, які чинитимуть спротив намаганням відібрати у них правду про минуле свого народу.

Поки що зарано говорити, яких змін зазнає робота Українського інституту національної пам'яті, але його новому керівництву доволі важко буде домогтися суттєвих результатів у «промиванні мізків» українцям: надто багато правди відкрилося за останні роки, щоб змінити світогляд людей у потрібному владі напрямі. Скажу більше: сьогодні провадиться робота щодо створення громадського інституту пам'яті. Цю ідею підтримують і політичні партії, і громадські організації. Зокрема, Українська народна партія, Конгрес українських Націоналістів, «Просвіта», Ліга жінок, Союз українців, Асоціація дослідників Голодомору

та інші. Робота тільки-но розпочалася, і кількість їх, безумовно, збільшиться.

— Але ж, погодьтеся, для ефективної роботи потрібні кошти: завдяки лише ентузіазму багато не досягнути...

— Спираючись на власний досвід, скажу: якщо є бажання працювати, прагнення відновити правду і вшанувати пам'ять дідів і батьків, яких позбавили життя лише за те, що вони українці і хотіли жити у вільній Україні, то досягти можна багато. Дуже. Наприкінці 1980-х років мені доводилося брати участь у розкопках неподалік Івано-Франківська поховань людей, розстріляних опричниками НКВД незадовго до приходу німців. Я і мої однодумці не мали ні фінансової, ні будь-якої іншої підтримки з боку влади, але розпочату роботу довели до кінця, і сьогодні на місці масових розстрілів є меморіальний комплекс «Дем'янів Лаз», до якого приходять тисячі співвітчизників, маючи змогу побачити зв'язку суть тієї влади.

Але мшу погодитись, що фінансова підтримка нам теж не завадить. Маю надію, що серед заможних людей знайдуться ті, кому не байдужа власна історія, хто готовий пожертвувати на створення і роботу такої установи.

— Та чи допустить вас влада до архівів, чи не створять інші перешкоди?

— Радше, до роботи в підпіллі не дійде (посміхається). На календарі все-таки 2010-й, а не, скажімо, 1970 рік. На сьогодні ми вже маємо близько 70 тисяч різних документів, які стосуються періоду 1918-1932 років і відображають як репресії проти нашого народу, так і його визвольну боротьбу. Вони надто цінні для дослідників, оскільки склалися органами МГБ-КГБ і в них відображено перебіг понад 200 так званих волюнок, тобто стихійних виступів, що спалахували в різних регіонах України. Для опрацювання їх потрібні і люди, і час. Сподіваюся, що у недалекому майбутньому усі ці документи стануть доступними широкому загалу. Але вже сьогодні ми готуємо виставку «Народна війна», яка розповість відвідувачам про те, як українці боролися з окупаційною владою, не боячись каральних загонів ВЧК і ГПУ. Сьогодні в Музеї советської окупації, який маю честь очолювати, вже експонується її перша частина.

Не треба втрачати надії. Згадаймо, що в нашій історії були і значно важчі, трагічніші часи. Але ми, українці, вистояли. Вистоймо і тепер. Для цього кожен українець має бути, як я вже казав, українцем не лише за паспортом, а й за своїми переконаннями, вірою в майбутнє України.

Розмовляв Сергій ЗЯТЬСВ

Шоста колона

Багато пишеться про п'яту колону московських агентів. Більше ще треба про це писати. Але не треба забувати ще і іншої — шостої — колони, яка, хтозна, може, ще небезпечніша від першої.

Наша приказка каже: «Коб лиш болото, а чорти знайдуться!». Оті чорти — це п'ята колона, а болото, в якому вони розводяться, — шоста. Шоста колона — це ота нейтральна нібито більшість — ні Богові свічка, ні чортові огарок — яка в усіх країнах нашого континенту творить таке середовище, серед якого якраз добре виплекаються бацили комунізму.

Хто належить до того болота? Це, наприклад, партія М.Р.П. у Франції, якої члени, нібито католики, рівночасно в своїх виданнях передрукуюють статті з московської «Правди» і вважають комуністів за своїх «братів»... Це такі постаті, як «дін» (декан) Кентерберійський, який виступав во славу

Москви не гірш добре вишколеного московського агітатора... Це так звана об'єктивна преса, яка ганить «бритійський імперіалізм» і радить «переконати» Сталіна, щоб ласкавий був не гніватися на Захід і співпрацювати з ним... Це отуманені і збаламучені посли «оф гуд вилл» із Заходу, яких ввозять, як цигани ведмеда, по показових советських установах і які потім — з ніким з народу у Советськїм Союзї не розмовлявши — вертають домів і плетуть дурниці про московсько-комуністичні «досягнення»...

Це державні мужи, окричані ворогами комуні, які вмовляють у свою суспільність, що порозуміння з московським диктатором «такі можливі». Або ті, яким ще сниться, що в Іспанії панує король Филип і що звідтам суне на підбиття Англії велика «армада», від якої один рятунок: згода з Росією...

Болото? Це отакі Воллеси, які не маючи ніякого поняття про Росію, ні про комунізм,

захвалюють політику згуби для своєї країни... Це такі постаті, як б. директор УНРРА, що говорив і діяв так, начебто діставав інструкції з Кремля... Це члени різних товариств «прихильності», або «приятності», або «культурної співпраці» з Москвою, які ширять баламутство і комуністичну заразу по всіх країнах — не раз самі того несвідомі, що вони нікчемний знаряд в руках світових злочинців.

Це наші земляки, які — хоч нібито і протикомуністи — ідуть на імпрези советських агентів в Канаді («бо ж — знаєте — Стефанчик»...).

Це такі українці, що навіть нібито виступають проти комуністичної Москви, але ганьблять всякого, хто наслідиться піднести збройний спротив проти панування Москви...

Це ті, які уперто ігнорують різнонаціональний склад московської імперії, представляючи її як одноцільне ціле, якого

торкатися не вільно і з яким треба жити в згоді, хоч би за ціну віддання московським терористам десятків мільйонів підбитих ними народів... Нарешті це ті, які підписуючи масові петиції проти, наприклад, переслідувань жидів, відмовляються протестувати проти переслідування християн в Росії, на Україні, в Польщі, в Югославії. Це ті, які своєю «нейтральністю» в релігійній справі на ділі підтримують акцію московських безбожників...

Це ті, ні холодні ні гарячі, «нейтральні», які в найкращій випадку стоять осторонь боротьби проти царства сатани, а в найгіршому — пасивно допомагають панованню комуністичних «чортів» в європейській «болоті». З ними боротьба теж мусить вестися уперто, повсякчасно і невблаганно. Бо: «Коб болото, а чорти будуть!».

Дмитро ДОНЦОВ,
«Визвольний Шлях», № 5, 1950 рік

КУХНЯ АНТИСЕМІТИЗМУ ВІД КГБ

25 травня 1926 року терорист Самуель Шварцбард у центрі Парижа убив Симона Петлюру. Злочинець не намагався зникнути з місця події, адже фізична ліквідація головного отамана армії УНР була лише частиною його місії. Іншим не менш важливим завданням була дискредитація вбитого, а разом із тим — і всього національного руху, який він репрезентував.

Володимир В'ЯТРОВИЧ

Обидва акти Шварцбард відіграв настільки вдало, що не тільки дуже швидко вийшов на волю в ореолі месника, але й надовго закріпив за Петлюрою та українським рухом тавро антисемітизму. Суд чомусь не бажав чути одного з провідних діячів та ідеологів сіоністського руху Володимира (Зеева) Жаботинського, що не погоджувався з шельмуванням Петлюри як антисеміта, а також оминув увагою зв'язки вбивці з більшовицьким ЧК на батьківщині в Одесі.

Минуло десять років після вбивства, коли в 1936 році скромний страховий агент, громадянин Франції Самуель Шварцбард приїхав із дружиною до рідної Одеси на екскурсію, зупинившись у найдорожчому місцевому готелі. Результатом його відвідин стали масові арешти анархістів, колишніх колег, здається, проте — не страхового агента. А в березні 1938 року під час мандрівки до Південної Африки 52-літній Шварцбард помер від серцевого нападу, лишивши історикам простір для завязаних дискусій про його стосунки з радянською спецслужбою.

Історія з Петлюрою настільки сподобалася чекістам, що випробувані тоді прийомом дискредитації і пришивання антисемітського ярлика стали одним із головних методів у боротьбі з українським національним рухом. Своєрідною фірмовою стравою кухні КГБ.

Минуле українсько-єврейських стосунків є складним та неоднозначним. Не менш складним є його відображення в роботах українських та єврейських авторів. За багато років в оцінюванні цих взаємин накопичилося безліч недомовок і, що найважливіше, неправди та брехні, яка поширювалася і, на жаль, досі свідомо поширюється. Частина цієї брехні була спеціально спродюкована радянськими спецслужбами для розпалювання ворожнечі між народами.

Насамперед слід відповісти на питання: навіщо КГБ провокував загострення українсько-єврейських відносин. Очевидно, це була лише реалізація старої римської імперської концепції «поділяй і владарюй». Саме вона забезпечувала можливість існування радянської влади, яка реалізовувала свою політику поневолення багатьох національностей.

Свідомо політика загострення українсько-єврейських відносин спиралася не лише на вигадані факти чи вміло

влаштовані провокації. Її ефективність забезпечували реальні суперечності між обома народами. Проте вони не були чимось винятковим, а навпаки, радше характерними для відносин практично між усіма сусідніми народами. Такі відносини часто виливалися у суперництво чи навіть відверту ворожнечу.

Що ж стосується саме українсько-єврейських взаємин, то тут були додаткові чинники, які сприяли такому загостренню. До складних національних взаємин додавалися не менш дражливі міжрелігійні, економічні та соціальні відносини. Ще однією їхньою особливістю була специфіка становища євреїв, що мешкали на українських землях і були, по суті, «меншиною в меншині», тобто національною меншиною, що мешкала на етнічних теренах народу, який, позбавлений державності, сам був зведений до національної меншини.

Ця специфічна роль використовувалася панівною державною владою для свого підсилення — євреїв намагалися використовувати як інструмент приборкання українців і у польській, і в радянській державі. У цьому теж не було нічого унікального, адже таким самим чином імперська влада часто маніпулювала українцями, поборюючи польський національний рух в Австро-Угорщині.

Загалом на суспільній думці українців та євреїв, на жаль, більше позначилися не періоди їх мирного співіснування, які нараховували сотні років, а драматичні епізоди конфліктів. Історичні факти з ХХ століття про спільну боротьбу українців і євреїв, як-от існування єврейського куреня у складі Української галицької армії чи єврейська національно-культурна автономія в рамках української держави доби Центральної ради, не стали основою для формування нової суспільної opinio.

Проте вони були достатньо тривожним сигналом для сил, які намагалися утвердити своє панування над українським та єврейським народами, адже свідчили про принципову можливість українсько-єврейської співпраці, а отже, й про її потенційну небезпеку для радянської влади. Тому утвердження сталінського тоталітарного режиму супроводжувалося придушенням і українського, і єврейського національних рухів. Це чудово можна простежити за документами каральних органів СРСР. Вони розповідають і про репресії проти українських громадських та культурних діячів, і про

переслідування таких єврейських організацій, як «Гехолуц», «Бріт Ганоар», «Гашомер Гаціор», «Поалей-Ціон».

Небезпеку можливої українсько-єврейської співпраці підтвердили події Другої світової війни, коли євреї приєднувалися до лав українського повстанського руху, щоб зі зброєю в руках боротися за незалежну Україну. Загальновідомим є факт значної присутності євреїв серед медичного персоналу УПА, тому не буду зупинятися на цьому детальніше, а спрямую зацікавлених до кримінальної справи № 75893 на одного з таких лікарів — Варма Шая Давидовича. Ця справа міститься в архіві СБУ.

Донедавна невідомою була історія політичного консультанта командира УПА-Північ Дмитра Клячківського, єврея Лейби-Іцика Добровського, який кілька років працював у структурах пропаганди підпілля. Саме він був автором листівко-звернень УПА до представників національних меншин. Заарештований СМЕРШем Добровський був переданий НКВД та засуджений на десять років ув'язнення за націоналістичну діяльність. Його доля стала відомою завдяки віднайденню кримінальної справи № 75134 в архіві Служби безпеки України.

У післявоєнний період українські повстанці проводять активну пропагандистську роботу серед народів Східної Європи, що потрапили під радянський вплив. Її метою було створення єдиного антибільшовицького фронту боротьби. Радянські спецслужби протистояли цьому не лише військовою силою, але й за допомогою дискредитації УПА як антисемітів.

Восени 1945 року успішно завершився пропагандистський рейд відділів українських повстанців на територію Словаччини — про них заговорила місцева і світова преса, почало підніматися голову місцева антикомуністичне підпілля. Через кілька місяців після цього, у грудні 1945 року, під час нічного нападу в двох словацьких селах Уліч і Колбасов вбито 14 євреїв. Цей факт дуже швидко підхопила прокомуністична пропаганда, однозначно приписавши його українським повстанцям. Звинувачення як безсумнівне перекочувало в чехословацьку історіографію, де воно існувало кілька десятиліть як вагомий доказ антисемітизму УПА.

Лише у 2006 році на конференції «УПА в історії повоєнної Словаччини. 1945-1947 роки» словацький історик Міхал Шмігель, спираючись на документи та спогади очевидців, спростував ці звинувачення, довівши, що вбивства — справа рук місцевих селян.

Під час наступного рейду УПА на словацькі терени невідомо поширювали провокаційну листівку словацькою мовою зі зверненням до місцевих євреїв негайно виїжджати під страхом смерті. Під загрозливим текстом містився «переконли-

вий» підпис: «Бандерівці». От тільки жодної листівки чи іншого документа УПА з таким підписом ви не знайдете у жодному архіві.

Натомість в архіві СБУ знайдемо листівку-звернення з традиційним для підпільної пропаганди підписом «Українські повстанці»: «Євреї — громадяни України!». Лейтмотивом цього тексту, написаного в 1950 році, був заклик до спільної боротьби українців та євреїв проти сталінського тоталітаризму. Ймовірно, ця листівка була початком пропагандистської кампанії українського підпілля, спрямованої на зближення українського та єврейського рухів. А вже 1950 рік — це не тільки час жорстокого придушення українського визвольного руху репресивною машиною СРСР, але й час розгортання радянським керівництвом масованої антиєврейської кампанії.

Спроби налагодження співпраці не були односторонніми, їх робили й учасники єврейського національного руху. Про це свідчить, зокрема, інформація із таємного підручника «Антирадянська діяльність єврейських націоналістів і боротьба з нею органів державної безпеки», виданого Вищою школою КГБ у 1956 році. Тут, зокрема, читаємо: «Агентурним шляхом встановлено, що в 1947 році члени партії сіоністів-ревізників («Херут»), що проїжджали теренами України, мали завдання зв'язатися з українськими націоналістами і запропонувати їм свої послуги».

Пошуки співробітництва продовжувалися і в еміграції. Про це читаємо в «Інформаційному повідомленні» КГБ УРСР до ЦК Компартії Української РСР від 31 травня 1968 року. «За даними, отриманими оперативним шляхом, — вказується у документі, — діяльність сіоністських організацій Нью-Йорка намагаються встановити діловий контакт з українськими націоналістичними організаціями». В іншому повідомленні від 1980 року міститься розділ «Про спроби блокування оунівців з сіоністами». Тут йдеться про спільне спорудження українцями та євреями меморіального парку «Бабин Яр» у м. Денвері (Колорадо, США), в якому планувалося спорудити пам'ятник загиблим євреям та українцям — жертвам нацизму.

Ця акція, за інформацією КГБ, розглядалася її ініціаторами як «перший практичний крок до реалізації єврейсько-української угоди про співпрацю, нібито ухваленої в 1979 році в Ізраїлі представниками «Всесвітнього єврейського конгресу» і УККА (Українського Конгресового Комітету Америки)». Документ завершується запевненнями, що «Комітетом держбезпеки республіки проводяться заходи з протидії спробам блокування українських націоналістів з сіоністами».

Далі буде

За що і як боролася УПА

Дізнатися правду про історію повстання і боротьби Української Повстанської Армії допомагає виготовлена працівниками Центру досліджень визвольного руху Володимиром В'ятровичем, Русланом Забілим, Ігорем Дерев'яним, Андрієм Согою та іншими науковцями дуже вартісна і універсальна книга, створена на основі унікальної фотовиставки «УПА: історія нескорених», котра після резонансної презентації в Києві широко експонувалася в Україні та за її межами. Експозиція складається з 28 сучасних багерів, на яких розміщено понад 600 світлин та документів ОУН, УПА, УГВР з архівів ЦДВР та СБУ із науковими коментарями.

Книгу, варіант якої, до речі, видано й англійською мовою, вже отримали ук-

раїнські громади США, Англії, Австралії, Франції та Канади. У цих країнах з історією УПА зможуть ознайомитися не лише українці, але й ті мешканці, які про Україну та її Визвольні змагання практично нічого не знають.

За сприяння Світового ювілейного комітету, створеного з ініціативи ОУН, а також Центру національного відродження, ЦДВР, СБУ, обласних та районних держадміністрацій та обласних рад, свого часу презентації виставки про УПА пройшли з успіхом у всіх обласних та ряді районних центрів України, проте, звичайно, все зростаючий інтерес до боротьби ОУН і УПА задовольнити не змогли. Саме з метою протидії фальсифікаціям добу національно-визвольних змагань та донести в доступній, я би сказав,

універсальній, формі інформацію за що, проти кого і як боролася УПА й було вирішено видати на основі матеріалів виставки книгу.

Як на західній Україні, так і у східних та південних областях, інтерес до цієї теми значний.

Про витоки, розвиток, мету повстанського руху, про участь жіноцтва в УПА, діяльність Українського Червоного Хреста, життєвий шлях Романа Шухевича, видавничу діяльність підпільників, закордонні рейди і нагородну систему та кривки УПА, боротьбу націоналістів у засланні та ще багато іншого дізнаються читачі нової книги.

Придбати книгу, можна зголосившись за адресою:

01034 м. Київ, вул. Ярославів Вал, 9, п. 4, тел. (044) 234-70-20

Василь БЕРЕЗА

ВІН ЛІКВІДОВУВАВ СВЕРЧЕВСЬКОГО

Одну із найгучніших повстанських акцій, в якій був ліквідований заступник міністра оборони Польщі, генерал зброї Кароль Свєрчевський, традиційно пов'язують зі Степаном Стебельським-«Хрином». Саме він командував сотнею «Ударник-5», яка 28 березня 1947 р. провела цю успішну засідку між селами Балигород і Тісна на Лемківщині.

Володимир МОРОЗ

У тіні «Хріна», одного з найбільш бойових командирів УПА, залишаються інші командири та стрільці, які відзначилися в даній акції, хоча за неї були нагороджені: Золотим Хрестом бойової заслуги I кл. — чотовий Іван Захаренко-«Грань» і ройовий Дмитро Марусяк-«Зайчик», Золотим Хрестом бойової заслуги II кл. — кулеметник «Дух»; Срібним Хрестом бойової заслуги I кл. — амуніційний «Водяник»; Срібним Хрестом бойової заслуги II кл. — ройовий Дмитро Ровенчак-«Заяць», ланковий «Шварний», кулеметники «Комар» і «Берест», стрілець «Гріх». Також Золотим Хрестом бойової заслуги I кл. за цю та інші акції нагороджений і командир сотні Степан Стебельський-«Хрін». Ще кілька повстанців отримали інші відзначення, а бунчужний сотні Михайло Жук-«Прикуй», який згодом дезертирував із відділу і перебрався на Захід, залишився без нагороди, незважаючи на те, що саме він перший почав стріляти по авто генерала.

Безпосередньо засідку організувала і провела чота під командуванням уродженця Наддніпрянщини — чотового «Граня». Про нього і поведемо мову нижче.

Іван Захаренко народився 12 червня 1908 року в смт Великий Лепетисі, яке тепер є райцентром Херсонської облас-

ті. Закінчив чотири класи початкової школи, працював машиністом. У деяких спогадах також вказується, що був моряком.

Відслужив у Червоній армії у 1929-1930 рр., де отримав звання старшого сержанта. Вдруге мобілізований у 1939 р., наступного року став лейтенантом. Обставини, за яких І.Захаренко опинився в Західній Україні, невідомі. Можна припустити, що тут дислокувалася його військова частина і під час її відступу він залишився. У реєстрах повстанців зазначено, що його служба в ЧА закінчилася у 1941 р.

До УПА І.Захаренко потрапив у липні 1944 р. Спочатку був стрільцем, від жовтня 1944 р. — ройовим, а від лютого 1945 р. — чотовим у першій сотні «Веселого» куреня «Рена» (згодом сотня «Ударник-1», відділ № 94), діяв у Карпатах, на Лемківщині. 21 березня 1945 р. відзначився у бою з НКВД у с. Струбовищі. Після бою 2 квітня, коли загинув ст. бул. «Веселий» і сотня була розбита, зібрав тих, хто розбіглися або хворіли. Це дало можливість відновити відділ, який у червні очолив Франц Григорович-«Дідик». У цей час «Грань» хворів на тиф. Протягом літа-осені 1945 р. «Грань» займався вишколом самооборонних кушових відділів ОУН на Лемківщині. У повстанських документах того часу він характеризувався командуван-

ням як «добрий жовняр». Наказом УПА-Захід ч. 18 від 1 березня 1946 р. «Граневі» присвоєно ступінь старшого булавного УПА з датою 1 січня 1946 р.

Через суперечки із поручником «Дідиком» І.Захаренко за власним проханням у 1946 р. був переведений у сотню «Ударник-5» (відділ № 95а, командир хорунжий Степан Стебельський-«Хрін»), де також виконував обов'язки командира чоти (спочатку четвертої, відтак — першої, а саме чотовий першої чоти виконував обов'язки заступника командира сотні). У відділі «Хріна» «Грань» зі своєю чотою здійснив цілу низку успішних бойових акцій, вершиною яких була ліквідація К.Свєрчевського.

У відомих «Спогадах чотового Островерха», крім описів боїв сотні «Хріна», в яких брав участь І.Захаренко, подано також його короткий опис із того часу: «К-р Грань родом з Херсонщини, коло 46 років, здорової будови, сині очі, короткий вус, на лисій голові — пет-

люрівка. Сам повільний, але завзятий в бою».

Після виселення українців Лемківщини під час акції «Вісла», влітку 1947 р. «Грань» у складі сотні «Ударник-5» перейшов на територію Дрогобицького тактичного відтинка УПА «Маківка». Згодом він із групою повстанців (зокрема «Степаном» та «Іваськом» із сотні «Хріна») був переведений у Львівський край ОУН. Зберігся документ, в якому надрайонний провід ОУН Миколаївщини-Щиреччини 12 липня 1948 року повідомляє командира «Граня» про те, що той відзначений Золотим Хрестом бойової заслуги I кл. Наказом ГВШ ч. 2/48 2 вересня 1948 р. І.Захаренко підвищений до ступеня хорунжого УПА з датою старшинства 22 січня 1947 р.

На терені Городоцької округи перебували, крім «Граня», й інші повстанські командири Лемківщини, зокрема колишній командир тактичного відтинка «Лемко», майор Мартин Мізерний-«Рен»-«Лоза» (виконував обов'язки окружного організаційного референта Городоччини, навесні 1949 р. повернувся в Карпати) та колишній командир сотні, поручник «Стах» (загинув взимку 1948-1949 рр. у с. Колодубах Миколаївського району). На відміну від них, конкретної інформації про підпільну працю І.Захаренка на Львівщині немає. Зрештою, і його доля нам наразі невідома. Так само не знаємо подробиць його життя до 1944 р., зокрема, про сім'ю, хоча у документах зафіксовано, що він був одружений.

Кому відома інформація про життя та діяльність Івана Захаренка та його побратимів, просимо писати на електронну адресу mrz@ukr.net або на адресу редакції. **ШП**

Не дамо згасити свічку, запалену в пам'ять про жертви Голодомору 1932-1933 років в Україні

27 листопада 2010 р. вся українська спільнота буде відзначати День пам'яті жертв Голодомору. Однією з найбільш трагічних сторінок в історії України є Голодомор 1932-1933 рр., який за своєю суттю був знаряддям тоталітарного радянського режиму для геноциду українського народу.

Незважаючи на довголітні намагання комуністичної влади дезінформувати світ та вбити в людській пам'яті жакливі спогади про Голодомор, правда про жорстокий злочин проти українського народу стала сьогодні надбанням світової громадськості. Відкриті архівні документи, дослідження українських та зарубіжних учених, а також спогади очевидців стали підставою для ухвалення 28 листопада 2006 р. Закону «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні», ст. 1 якого стверджує, що «Голодомор 1932-1933 років в Україні є геноцидом Українського народу». Беззаперечні докази також стали причиною для визнання Голодомору геноцидом 14 державами світу та для вшанування пам'яті жертв Голодомору такими високими міжнародними інституціями, як Європейський Парламент, Організація Об'єднаних Націй, ЮНЕСКО і ОБСЄ.

Великою зневагою мільйонних жертв геноциду українського народу є політика нинішньої влади в Україні, яку продемонстрував на засіданні Парламентської Асамблеї Ради Європи Президент Віктор Янукович, заявивши всупереч українському закону, що визнавати Голодомор як факт геноциду щодо того чи іншого народу є неправильно і несправедливо. Про наміри повернути історію в зворотний бік також свідчать дії провладних сил, які хочуть замінити її в ст. 1 Закону «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні» твердження «геноцид» на «трагедія».

У зв'язку з цим 19 червня 2010 р. Світовий Конгрес Українців (СКУ), про-

довжуючи свою багаторічну працю у відновленні історичної правди про Голодомор, розпочав Міжнародну акцію «Свічка моління», яка проходить під гаслом «Не дамо згасити свічку пам'яті». Її метою є гідно вшанувати в Україні і за її межами пам'ять мільйонів невинних жертв та привертнути увагу світової громадськості до справжніх причин цієї трагічної сторінки нашого народу.

СКУ закликає всю українську спільноту приєднатися до цієї акції та 27 листопада 2010 р., у День пам'яті жертв Голодомору, провести в усіх українських церквах скорботні панахиди та закликати до вшанування пам'яті жертв Голодомору громади інших віровизнань; вивісити у своїх населених пунктах плакати з написом «Голодомор 1932-1933 рр. — геноцид україн-

ського народу» та сприяти, щоб у публичних місцях, на будівлях державних і українських установ та на власних будинках були розміщені українські національні прапори з чорною стрічкою; увечері цього ж дня, від 19 год. 32 хв. до 19 год. 33 хв. за місцевим часом, що символічно нагадує роки Голодомору, хвилюю мовчання та молитвою вшанувати пам'ять знищених українців, а також запалити свічку в кожній церкві, громадській домівці та у своєму помешканні.

У той же час українцям слід і далі докласти зусиль до визнання Голодомору геноцидом українського народу законодавчими органами країн свого проживання, вести працю щодо включення теми Голодомору до освітніх програм навчальних закладів, проводити просвітницьку діяльність на цю тему серед українського та місцевого населення, присвячувати цій темі різні заходи, що привертать увагу широких мас і засобів масової інформації, як наприклад, виставки, відкриті столи, прес-конференції, наукові симпозиуми, покази тематичних фільмів тощо.

Віддаючи належну шану жертвам Голодомору, ми маємо зробити все, щоб світ знав правду про ці жакливі події, які ніде й ніколи не повинні повторитись. Тому для нас головне сьогодні — не мовчати. Нашим обов'язком є об'єднати зусилля та своїми діями довести, що ми нікому, включно й Президенту Віктору Януковичу, не дозволимо згасити свічку, запалену в пам'ять про жертви Голодомору 1932-1933 рр. в Україні», — сказав голова Міжнародного координаційного комітету в справі Голодомору, генеральний секретар СКУ Стефан Романів.

Світовий Конгрес Українців,
Стефан РОМАНІВ, голова МКК,
генеральний секретар СКУ

«ОУН (бандерівці)» у Харкові

За підтримки Молодіжного Націоналістичного Конгресу 15 жовтня у приміщенні Харківської книгарні «Є» відбулася презентація книги за редакцією Святослава Литовецького «ОУН (бандерівці): фрагменти діяльності та боротьби», участь в якій взяли сам упорядник і заступник голови МНК Сергій Кузан.

Під час зустрічі упорядник коротко познайомив гостей зі змістом книги, а також відповів на запитання гостей. Книга містить історичні документи, спогади очевидців та фотоматеріали, які відображають діяльність Організації Українських Націоналістів.

У рамках презентації книги відбувся показ фільму «Золотий вересень. Хроніки Галичини 1939-1941», який розповідає про події, що відбувались на теренах Галичини безпосередньо перед початком Другої світової війни, містить свідчення очевидців про перебування Галичини у складі Польщі, про прихід так званих перших совітів, воєнні роки та масові репресії тоталітарного сталінського режиму.

Після презентації гості змогли насолодитися творчістю культового полтавського рок-гурту «Дельтора».

Прес-служба ВМГО МНК

«НОРМАЛЬНІ ЛЮДИ» ЗА «ДЕРИБАН» БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

22 жовтня 2010 року в приміщенні Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту відбулась зустріч міністра Р.Сафіуліна з керівниками всеукраїнських молодіжних та дитячих громадських організацій, серед яких був присутній заступник голови Молодіжного Націоналістичного Конгресу Сергій Кузан.

Інформцентр МНК

Учасники зустрічі проаналізували стан та перспективи реалізації державної молодіжної політики, обговорили шляхи вирішення актуальних для молоді питань.

У своєму виступі Сергій Кузан порушив питання скандального проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (щодо вікових обмежень, участі у виборчих коаліціях), ухваленого Верховною Радою України в першому читанні (законопроект № 2593).

Доповненням до статті 8 законопроекту фактично пропонується встановити кількісні обмеження громадських організацій, які мають право на отримання інформації, що стосується програм щодо дітей та молоді від органів державної влади та органів місцевого самоврядування. А саме: такі відомості матимуть

зможу отримувати лише молодіжні та дитячі організації, кількість індивідуальних членів яких складає не менш як 0,5 відсотків від чисельності відповідної громади на місцевому рівні та 10 тисяч членів – на загальнодержавному рівні.

Пропонована норма є абсолютно дискримінаційною, адже громадські організації згідно з цим проектом закону оцінюються не за якістю втілення державних або муніципальних програм щодо дітей та молоді, а виключно за кількістю (найчастіше – формального) членства. Окрім того, дана норма є прямим порушенням конституційного права кожного на отримання інформації про діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, Законів України «Про інформацію», «Про звернення громадян» тощо. Взагалі ж встановлювати будь-які кількісні показники щодо чисельності молодіжних та дитя-

чих організацій при узгодженні відповідних проектів рішень вбачається сумнівним, оскільки у цьому положенні враховується лише індивідуальне фіксоване членство у молодіжних та дитячих організаціях і не враховується те, що членство у цих організаціях відповідно до статті 5 чинного закону може бути не лише індивідуальним фіксованим, а й нефіксованим та колективним.

А оскільки саме Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту є профільним з цих питань, то Сергій Кузан звернувся до міністра Р.Сафіуліна як до очільника з метою з'ясувати позицію Міністерства щодо вищезгаданих норм законопроекту, зважаючи ще й на те, що згідно Висновком Головного науково-експертного управління «...при прийнятті рішень щодо дитячих та молодіжних програм, доцільно було б попередньо узгоджувати їх проекти з молодіжними та дитячими організаціями, враховуючи не їх кількісне представництво, а статус – всеукраїнський, місцевий та міжнародний, що встановлюється статтею 9 Закону України «Про об'єднання громадян». Начальник відділу роботи з молодіжними та дитячими громадськими організаціями А.І. Білий повідомив, що позиція Міністерства з

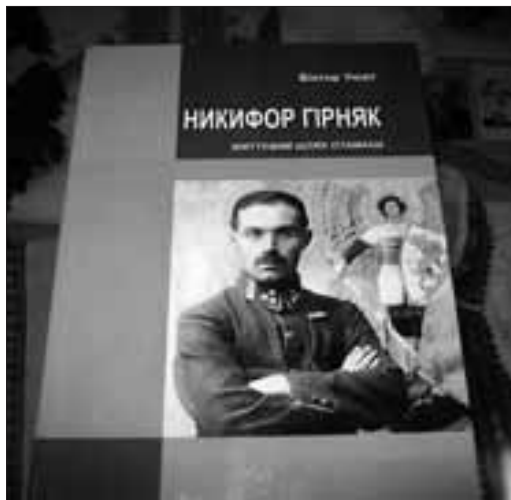
цього питання є негативною, Міністерство виступає проти згадуваної норми законопроекту. Р.Сафіулін рекомендував оприлюднити позицію на офіційному сайті.

Слід зазначити, що авторство скандального законопроекту належить депутату фракції Блоку Литвина О.Зарубінському. Очевидно, «нормальні люди» Литвина вирішили законодавчо обмежити оприлюднення інформації і без того непрозорих схем проведення державних або муніципальних програм, що стосуються дітей та молоді. А це – гроші, закладені в бюджеті. І питання полягає лише в тому, хто матиме доступ до них (або ж – до відповідної інформації). Очевидним є факт, що найбільше членства мають саме «молодіжки» так званих провідних політичних гравців, які «дивним чином» зібрані в стінах нинішнього парламенту. А тому й нарікань ані від коаліції, ані від парламентської опозиції бути не повинно.

МНК виступає проти фактично пропозованого в законопроекті «междусобойчика», в зв'язку з чим Молодіжний Конгрес був одним із підписантів звернення до лідерів депутатських фракцій Верховної Ради щодо небезпек законопроекту № 2593. **ШП**

Відбулася презентація книги про Никифора Гірянця

18 жовтня в актовому залі Тернопільського обласного краєзнавчого музею відбулася презентація книги *Віктора Уніята «Никифор Гіряня. Життєвий шлях Отамана»*.

Як розповів В.Уніят, книга вийшла до 125-річчя від дня народження Никифора Гірянця. Він народився 23 липня 1885 року у Струсові, навчався у Львівському та Віденському університетах, де здобув ступінь доктора філософії, працював учителем Рогатинської гімназії, був комендантом Коша Українських Січових Стрільців, Тернопільської військової округи за часів ЗУНР, очолював мобілізаційний відділ Української Галицької Армії, згодом працював директором Тернопільської гімназії, вчителював, брав участь у діяльності місцевої «Просвіти», Пласту, видавав у Тернополі часопис «Громадянин», очолював кілька громадських організацій, був членом НТШ. Під час Другої світової війни працював шкільним референтом Українського Центрального Комітету, вчителював у Австрії, Німеччині, до кінця свого життя очолював Братство Українських Січових Стрільців. У США заснував українську школу і працював її директором, був діяльним у Пласті, заснував видавничу кооперативу «Червона Калина». Никифор Гіряня також є автором праць «Організація і духовий ріст Українських Січових Стрільців» (Філадельфія, США, 1955), «Полковник Василь Вишиваний» (Вінніпег, Канада, 1956), «Останній акт трагедії Української Галицької Армії» (США: УВВІ, 1959), а також понад 100 публікацій у збірниках і часописах України й за кордоном. Окрім того, в Центральному державному історичному архіві зберігається ще одна праця, яка, на превеликий жаль, так і не видана, що стосується діяльності Коша УСС. У 1989 році у м. Тернополі одній із вулиць було присвоєно ім'я Отамана УГА.

В обговоренні взяли участь письменник, краєзнавець Богдан Мельничук, директор краєзнавчого музею Степан Костюк, кандидат історичних наук Микола Лазарович, голова обласного товариства «Меморіал» Богдан Хаварівський, літератор Володимир Демчишин, краєзнавці Юрій Ковальков, Лариса Щербак і Євген Філь та інші.

Під час презентації видання у музеї діяла виставка, де експонувалися особисті речі Никифора Гірянця та його світліни.

Книга, яка складається із шести розділів та списку поранених і полеглих Українських Січових Стрільців на території Тернопільщини, була видана за фінансової підтримки видавничих рад Тернопільської обласної ради і адміністрації та Тернопільської міської ради.

Ця праця, яка побачила світ у видавництві «Астон», є першою спробою на основі архівних документів, спогадів, діаспорних видань та інших матеріалів висвітлити життєвий шлях уродженця Тернопільщини, військовика, громадського діяча, педагога, історика, публіциста Никифора Гірянця. Щедро проілюстроване світлинами видання (232 стор.) буде корисним для істориків, краєзнавців, громадсько-політичних діячів, вчителів, студентів та учнів, усіх, хто цікавиться історією рідного краю і національно-визвольних змагань українського народу.

Віталій ЛЕВИЦЬКИЙ,
кандидат історичних наук

Убієнним синам України

27 жовтня 2010 року, в середу, о 18-й годині, біля пам'ятника Лесеві Курбасу, що на перехресті вулиць Прорізна та Пушкінська в Києві, Товариство «Українські Соловки», «Меморіал» ім. В.Стуса, Київське Товариство політв'язнів і репресованих, Український інститут національної пам'яті, громадськість справлять панахиду пам'яті Соловецького етапу, що розстріляний у рочищі Сандармох на півдні Карелії 27 жовтня, 1, 2, 3 і 4 листопада 1937 року. Протоієрей Володимир Черпак поіменно згадає всіх відомих нам жертв Сандармоху.

Приходьмо зі свічками, з портретами загиблих. Покличмо друзів, знайомих. Хто не зможе прийти — хай поставить свічку в церкві або вдома.

«Соловецький етап» — це 1111 в'язнів Соловецької тюрми особливого призначення (СТОН), серед яких було 290 українців: творець театру «Березіль» Лесь Курбас, поет-неокласик Микола Зеров, драматург Микола Куліш, колишній міністр освіти УНР Антон Крушельницький та його сини Остап і Богдан, письменники Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович... Більшість українців розстріляні 3 листопада.

Оргкомітет

«Шлях Перемоги» — газета, що захищає українські інтереси!

«Шлях Перемоги» — це громадсько-політичний тижневик, офіційний друкований орган Організації Українських Націоналістів (бандерівців), перший номер якого вийшов у Мюнхені 28 лютого 1954 р.

В умовах реальної геополітичної загрози з боку Росії, внутрішніх викликів національній безпеці «Шлях Перемоги» здійснює інформування українців і в Україні, і за кордоном про суть і першопричини цих небезпечних процесів, подає думки відомих експертів, суспільно-політичних діячів, журналістів із цих питань, сприяє донесенню історичної правди про український визвольний рух. Зараз газета є одним із важливих захисних «форпостів» України в інформаційній війні з московським Кремлем.

Передплатний індекс — 30504

Вартість передплати на рік — 74 грн. 28 коп.
(без урахування вартості приймання передплати в поштово-відділенні)

Передплачуйте, поширюйте, підтримуйте «Шлях Перемоги» — газету для українців!

«ЖИТТЯ В ОДВІТІ ЗА УКРАЇНУ» —

актуальна і повчальна книга Любомира Полюги

Книга вийшла друком 2010 року у Львові з нагоди 15-річчя діяльності Львівського міського осередку товариства «Рідна школа».

Лідія САДОВА, м. Львів

Автор книги — учасник Визвольної боротьби українського народу, політв'язень ГУЛАГу, активний діяч національного відродження Півдня України та всієї Галичини. У книзі вміщено багато рідкісних, маловідомих для громадськості матеріалів, наприклад, про Таємний університет у Львові, цікаві факти з життя Головнокомандувача Р.Шухевича та його соратників. Роман Шухевич представлений у правдивому світлі як справжній Герой України, заслуги якого перед Україною беззаперечні.

Книга складається із п'яти розділів, які охоплюють п'ять періодів життя автора від 1920-х років до сьогодення. Видання ілюстроване рідкісними фотодокументами. Для дослідників українського визвольного руху, педагогів шкіл і особливо молоді це чудовий матеріал для ознайомлення та розслідування, важливий для розповсюдження глибиного представлення нашої історії періоду XX століття на українських землях. Л.Полюга — істинний патріот України, колишній

охоронець Р.Шухевича, зв'язковий Проводу ОУН — вважає, що наша молодь правдиву, несфальсифіковану історію України повинна знати, і тому він передає безкоштовно свої книги у школи, мистецькі та наукові установи.

У першому розділі книги — «Львів моєї юності» — автор яскраво і виразно змальовує ранні роки свого життя, які минули в «Рідній школі», гімназії та Пласті, у ВНЗ (1920-1930-ті роки), а також подає відомості про діяльність у підпільній юнацькій спілці ОУН. З такої школи життя він, безперечно, вийшов національно свідомим, стійким, загартованим громадянином України, готовим віддати життя за свій рідний край.

Друга частина книги присвячена Визвольній боротьбі українського народу, історії створення УПА, а головне — зображенню життя та діяльності Головного командира, легендарного генерал-хорунжого Романа Шухевича — «Тараса Чупринки». Автор книги зазначає: «Провідник спонукав нас вивчати історію України та іноземної мови». Бачимо

цілий епос його діяльності в найважчих умовах воєнного та післявоєнного лихоліття.

Створенню та боям УПА присвячує Л.Полюга декілька розділів книги «Життя в одвіті за Україну». «Краще померти, ніж скоритися ворогові» — цитує він гасло повстанців. Крім героїчної боротьби, автор висвітлює також підпільну діяльність упівців із друкування (в книзі бачимо достатню кількість рідкісних фотодокументів періоду 1940-1950-х років).

У 1946 році після арешту Любомир Полюга, вирвавшись із рук МГБ зі Львова, перейшов у підпілля у м. Стрию, потім опинився у Дашаві (поблизу Стрия), де була розміщена підпільна конспіративна хата. Згодом його таємне життя продовжилось в м. Княгиничах Івано-Франківської області. Там була підпільно-штабна квартира Романа Шухевича, де Провідник продовжував плідно працювати, керуючи визвольною боротьбою. Тепер у цій відновленій квартирі (будинку) створено музей Романа Шухевича.

У третій частині книги «Через тюрмитабори» Л.Полюга описує ті 18 місяців, які він провів під слідством МГБ, арсенал тортур над ним, а також іншими такими самими повстанцями-патріотами. Згодом п. Любомир був засланий до режимного

табору в Інгті (Комі АРСР). Після заслання поїхав до Херсонської області, в колишні козацькі Олешки, оскільки існувала заборона повертатися в рідну Галичину. На Півдні України він проводив активну націоналістичну діяльність. І тільки у 2004 році він зміг повернутись до Львова, де відбувалася його революційна діяльність. Тут він бере активну участь у громадських і політичних заходах, розповідає молодому поколінню про визвольну боротьбу УПА і головне — про Головного командира генерал-хорунжого Романа Шухевича, який поклав своє життя за волю України.

Любомир Полюга в наш час незалежності України, за яку боролись і загинули непокірні воїни УПА, підпільники ОУН, нагороджений орденом «Козацький Хрест» з двома мечами, орденом «За заслуги» III-го ступеня та багатьма медалями. Тепер він активно друкується у пресі, виступає з лекціями, видає чотири книги.

Зображуючи істинних Героїв України, 85-літній п. Любомир прагне виховати на цих зразках людину майбутнього, якій доведеться суворо стояти на сторожі незалежності нашої Вітчизни, боронити повсякчас її мову, культуру та історичну справедливість і економічну могутність нашого рідного краю. **ШТ**

Козацького гарту

Не знаю, чи є на світі земля, де б не жили наші люди, де не було б нашого цвіту. І проростає він у чужих краях такими дивовижними талантами, що викликають і подив, і захоплення, і віру в незнищенність українського духу, українського слова і пісні.

У цьому ще раз переконалися наші земляки із Тернополя, побувавши на концерті бандуриста із Сіднея (Австралія) заслуженого артиста України Віктора Мішалова. Цей виступ відбувався в рамках туру відомого бандуриста Україною «Шляхами козарів».

Давно ми не бачили такого концерту, такого бурхливого вияву емоцій. Кожен номер публіка сприймала «на біс». У репертуарі українського бандуриста з Австралії — твори харківського бандуриста Гната Хоткевича, розстріляного радянською системою, народні думки і пісні, а також власні твори.

Віктор Мішалов — унікальне явище в українській культурі. Він народився в Австралії, закінчив Сіднейський державний університет і педагогічний інститут. Але основним покликанням у його житті стала бандура, гри на якій він навчався з десяти років — спершу в Австралії, потім — у Північній Америці. А в Київській консерваторії, крім вдосконалення гри на бандурі, вивчав диригування і серйозно займався вокалом. Працював викладачем і в Австралії, і в Канаді. 1999 року став заслуженим артистом України, а 2009 року — нагороджений орденом «За заслуги» II ступеня.

Можна тільки вклонитися такій людині, яка хоч і не народилася в Україні, але жертвовно працює на українську справу, високо несе горді ім'я України, повертаючи їй забуті імена й забуті твори — цей неоціненний духовний скарб. Вражає пісня бандуриста про український синьо-жовтий стяг, яку він написав сам. Під переживи бандури розповідає пан Віктор, звідки на прапорі колір жовтий, колір синій...

Здавалось би, навщо йому це там, на далекому континенті. Напевно, щоб ми більше цінували в Україні те, що здобули.

Тож подумки скажімо йому слова вдячності. Від усіх українців.

Віра ДИМКЕВИЧ

«Повстанська ватра» на Тернопільщині

14 жовтня 1942 року — офіційна дата створення Української Повстанської Армії, більш відомої нам як народна армія, яка боролася за незалежність України в 40-50-х роках XX століття. Вшановуючи цю славну дату, щороку молоді патріоти з МНК організують для молоді табір-джемборі «Повстанська ватра», який дає змогу учасникам ознайомитись із життям та побутом воїнів УПА не з книжок, а з власного досвіду.

Цього року табір відбувався з 7 по 10 жовтня в урочищі Гутисько Підгаєцького району, що на Тернопільщині. Його учасниками стали понад півсотні молодих патріотів з усіх кутків України: Києва, Львова, Тернополя, Миколаєва, Рівного.

Місце цьогорічного проведення «Повстанської ватри» вибрали не випадково. Адже саме Підгаєччина у результаті збройної боротьби ОУН і УПА стала одним із центрів національного руху опору в Галичині (у 1944-1952-му роках відбулося 66 боїв і сутичок). Також на Підгаєччині відбувся останній в історії бій УПА — 14 квітня 1960 року (встановили пам'ятний знак-хрест (жовтень 2007)).

На учасників чекала цікава та насичена програма, яка поєднувала в собі фізичний та інтелектуальний гарт. Фізичний бік був представлений практичними заняттями з табірництва, пейнтболом, туристичними змаганнями, спортивними іграми. Також учасники прослухали низку лекцій з історії націоналістичного руху та основ громадської діяльності. Крім того, таборовики мали змогу вивчити народні та повстанські пісні, зустрітись із ветеранами УПА.

Прес-служба МНК

В ЕФІРІ — «НАЦІЯ»

За сприяння Організації Українських Націоналістів на хвилях радіо «Промінь» виходить радіопрোগрама «Нація».

Гостями студії є відомі політики, історики, письменники, громадські діячі.

Слухайте її щонеділі
о 17 год. 45 хв.

Також радіопрোগрама транслюється для української діаспори на хвилях Всесвітньої Служби радіо «Україна».

ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

Київ • Лондон • Мюнхен • Нью-Йорк • Торонто

Засновник ТОВ «Українська Видавнича Спілка»

Директор: Максим Макар admin@yaruslava.kiev.ua

вул. Ярославів Вал, 9, а/с 276, м.Київ, 01034, Україна

Тижнева всеукраїнська газета

Головний редактор: Віктор Рог
tel +38 (044) 279-81-33 rog@yaruslava.kiev.ua

Інформаційний відділ: Ганна Філічева
tel +38 (044) 278-63-49 press@yaruslava.kiev.ua

Відділ розповсюдження: tel/fax +38 (044) 279-41-22

Технічний відділ: Оксана Сванідзе
+38 (044) 279-80-86 oksana@yaruslava.kiev.ua

Редакція залишає за собою право скорочувати та редагувати статті. За достовірність газетних публікацій несе відповідальність автор. Матеріали подані в редакцію, не повертаються і не рецензуються.

При передруку посилання на газету обов'язкове. Редакція не завжди згідна з думкою автора. Листування з читачами тільки на сторінках часопису.

Свідоцтво КВ № 2157 від 16.09.1996

Передплатний індекс — 30504

Друк: ПП Макар ММ
Друк офсетний. Зам. 27/10
Загальний наклад — 10000

ISSN 0488-6860

